

[Oluf Johansen.]

ikke kan komme i Betragtning, og jeg skulde jo mene, at naar Formanden for de jyske Husmænd og hele det jyske Husmandsendemandsmøde udtaler sig, som de gjorde, maa der være noget om det ogsaa for Jyllands Vedkommende.

Det ærede Medlem Hr. Nielsen Mann siger, at Byggelaanene burde være noget større, idet Husmanden skulde kunne bruge sine egne Penge til Besætning og Inventar. Deri er jeg i og for sig enig med det ærede Medlem, men hvis der bygges fornuftigt, tror jeg ogsaa, Omkostningen kan holdes inden for disse Rammer, idet den ene Tiendedel af Byggeomkostningerne, som Husmanden selv skal tilvejebringe, tilvejebringer han ved sin Beskæftigelse med Byggeriet Sommeren igennem, hvorved han faar frigjort den Kapital, han raader over, til Etablering.

Men det var først og fremmest det ærede Medlem Hr. Korsgaard, der var højt oppe i Kritikken. Det, jeg allerede har svaret det ærede Medlem Hr. Nielsen Mann angaaende de sjællandske Forhold, kan jeg ogsaa sige til det ærede Medlem Hr. Korsgaard. Men saa kom det ærede Medlem med den Kritik, vendt mod det mindre Landbrug, at det i dette Øjeblik, da vi har Afleveringspligt, er fritaget, og hvem skulde saa levere? Jeg tror nu ikke, det bliver noget stort Spørgsmaal, om der udstykes nogle Hundrede Brug flere; men jeg har ogsaa Indtrykket af, at Afleveringspligten er tilrettelagt under Hensyntagen og rimelig Hensyntagen til Karakteren af de forskellige Størrelsesgrupper af Landbrug. Der er taget Hensyn til disse Forskelle, og jeg ved ikke, om der i Øjeblikket er noget at sige det mindre Landbrug paa, men jeg ved, at man har haft Situationer for ikke saa forfærdelig længe siden, hvor man kunde købe udefra til 7—8 Kr., og hvor det var det mindre Landbrug, der maatte bære Byrden. Jeg ved, at saadan har det været, og det ved det ærede Medlem Hr. Korsgaard ogsaa. Derfor tror jeg ikke, man i en snæver Vending, i en given Situation, skal bruge et eller andet, som man kan finde frem, til at uddybe Kløften mellem større og mindre Jordbrugere.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard vilde ikke anerkende de Produktionstal, jeg nævnte, de 12 og de 27 pCt. Jeg ved meget vel, at det mindre Landbrug køber en Del, men det gælder for øvrigt alle Former af Landbrug, at man køber en Del udefra til Støtte for sin Produktion, køber store Partier af Oliekager. Det gælder

ikke blot Husmandsbrugene, det gælder hele vort Landbrug, saa det er maaske vanskeligt paa dette Grundlag at faa den rette Statistik. Men naar det ærede Medlem til sidst vilde fastslaa som en Kendsgerning, at det mindre Landbrug ikke faar mere ud af Jorden end det større, er der nu Statistik, der siger det modsatte. Jeg kan blot citere en Udtalelse, som Forstander Fjord-Jensen, Fyns Husmandsskole, forleden fremsatte paa et Møde i Svendborg; han sagde: der dyrkes nemlig 3 054 kg Korn pr. ha, medens Størbruget kun kommer op paa 2 769 kg Korn.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg vil henstille, at man ikke i alt for høj Grad fordyber sig i det, man er uenig om; Hensigten med Lovforslaget var den, at alle Partier skulde samles om at gennemføre det, og jeg har forstaaet af Ordførertalerne, at dette ogsaa var muligt at opnaa. Derfor tror jeg ikke, det tjener nogen Interesse i Øjeblikket at uddybe de Synspunkter, som maaske til andre Tider vilde dele. Det, som her er Hensigten, er at fortsætte paa det Grundlag, som vi har kendt her i Landet nu i en Aarrække, og som man fra alle Sider har støttet, og jeg tror ikke, man i Øjeblikket skal søge at uddybe de Forskelle, som tidligere har været stærkere, end de har været gennem de senere Aar.

Naar man spørger om Begrundelsen for Forhøjelsen med de 2 000 Kr., maa jeg igen henvise til, at det er et Spørgsmaal, man kan drøfte i Udvalget. Jeg har ikke sagt, at jeg mente, Byggelaanene var store, at dette var et Maksimum, som man ikke kunde drøfte; jeg har kun peget paa, at det ikke alene er et Spørgsmaal om at give store Laan, men at Pengene ogsaa engang skal betales tilbage, og jo højere Laanene bliver, jo større de Beløb er, der stilles til Raadighed, des større Mulighed er der for, at Prisen paa den Jord og de Bygninger, som Landboudommen skal arbejde med, bliver stigende.

Over for det ærede Medlem Hr. Korsgaard, som var meget interesseret i, at Brugene blev gjort større, vil jeg gerne sige, at de Brug, der oprettes efter den gældende Husmandslov, jo er af en saadan Størrelse, at de i det store og hele er selvforsynende, at det er Brug, der kan klare sig ogsaa under Vilkaar, hvor det, som var Forudsætningen for den lille Bedrift i højere Grad end for andre Brugsstørrelser, nemlig Tilførslerne udefra, svigter.

Jeg vil anbefale, at man nu ikke ud-